

Sprawozdanie z zajęć w ramach pilotażu programu *Kształtowanie przestrzeni*.

Prowadzący zajęcia: Piotr Ochmiński

Liczba uczniów biorących udział w programie: 16

Zajęcia odbywają się w blokach lekcyjnych po zajęciach obowiązkowych i w dni wolne od zajęć.

Spotkanie pierwsze:

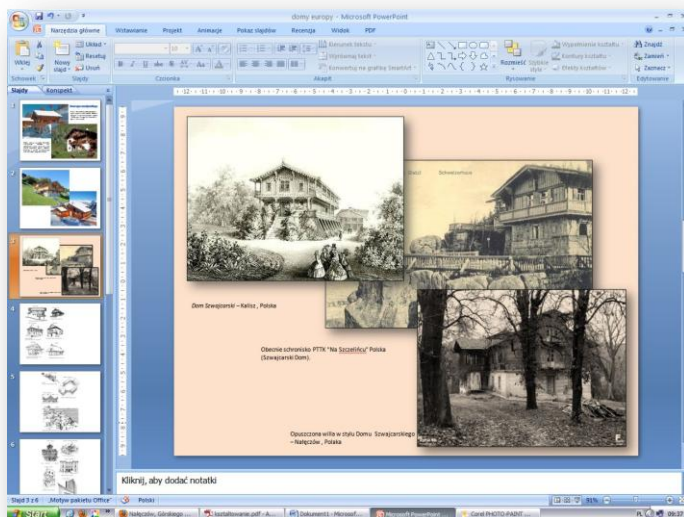
Czas trwania zajęć 4 godziny

Data realizacji 07.05.2013 godz. 14:00-18:00

Zajęcia według scenariusza - Lekcja 1 i 2 moduł B

Temat spotkania: Budynki w Twojej okolicy: ulice i przestrzeń publiczna.

1. Na początku zajęć uczniowie zapoznali się z przygotowaną przez drużynę biorącą udział w konkursie prezentacją multimedialną pt. *Domy w Europie (prezentacja – załącznik 1)*.

Podczas prezentacji była możliwość zapoznania się z różnorodnymi stylami architektury, sposobami budowania domów w Europie w zależności od uwarunkowań historycznych, klimatycznych czy geograficznych. Uwagę zwrócono szczególnie na dobór materiałów budowlanych i sposoby ich zastosowania w różnych konstrukcjach domów europejskich.

Rysunek 1. Prezentacja multimedialna „Domy w Europie”.

2. Uczestnicy projektu zostali zapoznani z definicją i charakterystyką budynków zwyczajnych i wyjątkowych. Ponadto przedstawiono im podział budowli ze względu na przeznaczenie (np. usługowo – handlowe, rekreacyjne, itp.) oraz zasady kreślenia planów terenów miejskich.

3. Przeprowadzono ćwiczenie wykorzystujące wyobraźnię. Uczestnicy zajęć odtworzyli w pamięci schemat drogi z domu do szkoły. Wymienili budynki, które mijają po drodze i omówili

Rysunek 2. Tworzenie map pamięciowych.

20-107 Lublin, ul. Farbiarska 8, tel. 81 532 65 12 e-mail: poczta@zs11.lublin.eu

ich wygląd oraz przeznaczenie. Po dyskusji i podzieleniu się opiniami co do charakterystyki budynków, naszkicowali mapy pamięciowe swojej drogi do szkoły, uwzględniając omówione wcześniej zasady rysowania planów terenów miejskich.

Rysunek 3. Tworzenie map pamięciowych.

naszej najbliższej okolicy było pokazanie i omówienie prezentacji Teatru NN – leksykon Lublina „Architektura i urbanistyka Lublina - style i epoki”.

6. Uczniowie scharakteryzowali budynki wyjątkowe znajdujące się na ich drodze do szkoły. Potem każdy uczeń podjął próbę wykonania szkicu fasady budynku wyjątkowego, uwzględniając materiały użyte do jego budowy, zdobienia, fakturę i kolorystykę. Następnie uczestnicy projektu starali się osadzić budynki wyjątkowe we właściwej epoce i

Romanizm

Pierwszy powszechny styl w architekturze, głównie sakralnej, rozwijający się w Europie od XI do XIII wieku, wyrósł ze sztuki antycznej, posługując się elementami architektury starożytnej dla wyrażenia potrzeb społecznych i ideowych epoki wczesnego średniowiecza. Najbardziej charakterystyczne są kościoły, wysokie, masywne, wieloczłonowe, o zwartych proporcjach, stanowiące zespół prostych, geometrycznych brył: prostopadłościów, sześciątów, stozków, z układu których można odczytać wewnętrzny układ budowli; budowane na planie krzyża łacińskiego z rozbudowaną częścią chórową, sklepienie kolebkowo lub krzyżowo, posługujące się lukami półkolistymi. Podstawowym materiałem budowlanym był kamień używany w formie starannie opracowanych ciosów.

Donżon Zamku Lubelskiego

W Polsce w stylu romańskim budowane od połowy XI do połowy XIII wieku, początkowo rotundy (rotunda św. Prokopa w Strzelnie), później budowle jednonawowe (kościół św. Józefa w Inowłodzu) i kościoły trójnawowe (kościół św. Andrzeja w Krakowie). Rozwijała się także architektura zakonna związana z zakonami benedyktynów (Tynieć) i cystersów (Sulejów).

Romanizm w Lublinie

Donżon Zamku Lubelskiego budowany w latach 1243-1244, w formie kamienno-ceglanej wieży założonej na planie koła. Typowym elementem romańskim jest okno bliźniacze (forium) widoczne od strony Starogo Miasta. Jest to podwójne, prostokątne okno, każde z ciężo zakolczona lukiem półkolistym i rozdzielona kolumną. **Donżon Zamku Lubelskiego jest jedynym przykładem budowli romańskiej usytuowanym na wschodnim brzegu Wisły.**

Goty

Styl w architekturze powstały we Francji w połowie XII wieku trwający w sztuce europejskiej do połowy wieku XV. Był to od początku styl architektoniczny, co znalazło wyraz w konstrukcji opartej o sklepienie krzyżowo-żebrowe, przypory i łuki przyporowe oraz łuki ostre. Zastosowanie tego systemu konstrukcyjnego pozwoliło na wzniesienie strzaskłych i smukłych kościołów z wielkimi oknami witrażowymi i różnorodnymi, ozdobnymi sklepieniami (między innymi gwiazdastymi, siedłowymi, kryształowymi). Podstawowym materiałem budowlanym był kamień, cegła i drewno.

Pałac Czartoryskich w Lublinie. Portal.

Kościół św. Elżběty Przekła w Lublinie

Kościół św. Józefa w Lublinie. Strzałka fasady.

Rysunek 4. „Architektura i urbanistyka Lublina - style i epoki”.

stylu architektonicznym.

7. Kolejnym krokiem było wprowadzenie uczniów w zagadnienie przestrzeni publicznej i terenów prywatnych. Uczestnicy zajęć samodzielnie w toku dyskusji określili czym jest przestrzeń publiczna.

8. Następnie zapoznani się z planami i osadzeniem rynku lubelskiego. Bardzo pomocna w tym działaniu była wirtualna wycieczka po rynku Starogo Miasta. Uczniowie oglądali

Rysunek 5. Rysowanie pamięciowe budynków wyjątkowych.

Rysunek 6. Zagadnienie przestrzeni publicznej i terenów prywatnych.

wypukła. Początkowo ze wszystkich naroży Rynku wybiegały po dwie ulice. Wraz z upływem czasu i licznymi przekształceniami zabudowy Rynku część ulic została zabudowana. Dowiedzieli się, iż rynki średniowiecznych miast pełniły funkcje handlowe, służył również jako miejsce manifestacji prawa i publicznej egzekucji. W podziemiach ratusza znajdowały się cele, gdzie przetrzymywano więźniów oraz specjalne pomieszczenie, gdzie mistrz katowski dokonywał przesłuchań.

Zalety:

- Świadome poznawanie architektury swojej okolicy i barwnej historii miasta oraz rozwijanie zmysłu spostrzegawczości.
- Zastosowanie wiedzy teoretycznej na temat architektury i budownictwa do poznawania najbliższego otoczenia.
- Uczniowie naszego gimnazjum mieszkają na terenie Lubelskiej Starówki i w centrum miasta. Lublin swą historią sięga X wieku, prawa miejskie ma od 1317 roku, co daje uczniom możliwość obcowania w drodze do szkoły ze stylem romańskim, gotyckimi kościołami i bramami obronnymi, renesansowymi kościołami i kamienicami (renesans Lubelski). W drodze większość uczestników zajęć może podziwiać ciekawe portale i manierystyczne obramowania renesansowych kamienic, fasady barokowych kościołów, architekturę neoklasycyzmu (Ratusz, Trybunał Koronny czy Brama Grodzka), neogotyku, eklektyzmu, secesji i ciekawych przykładów architektury od modernizmu po socrealizm. Mnogość zabytków i ich dostępność to zaleta i wada zarazem, gdyż często to co widzimy na co dzień powszednie nam i staje się mało atrakcyjne.

Rysunek 7. Rynek Starego Miasta - wyznaczenie dawnych murów i bram obronnych.

Zespół Szkół nr 11 w Lublinie

Gimnazjum nr 12

www.zs11.pl

20-107 Lublin, ul. Farbiarska 8, tel. 81 532 65 12 e-mail: poczta@zs11.lublin.eu

Wady:

- Zbyt krótki czas pracy w stosunku do realizacji kluczowego zagadnienia (celu zajęć).
- Na III etapie edukacyjnym (gimnazjum) uczniowie nie posiadają wystarczającej podbudowy teoretycznej do sprawnego wykonywania ćwiczeń praktycznych (brak wprawy w rysowaniu szkiców i posługiwaniu się przyrządami kreślarskimi) oraz mają zbyt mało wyćwiczoną wyobraźnię przestrzenną).
- Atrakcyjność tego modułu zajęć zależy od otoczenia architektonicznego miejsca, gdzie mieszka uczeń.

Zespół Szkół nr 11 w Lublinie

Gimnazjum nr 12

www.zs11.pl

20-107 Lublin, ul. Farbiarska 8, tel. 81 532 65 12 e-mail: poczta@zs11.lublin.eu